

Purosz Alexandrosz évtizedek óta emblemikus alakja a szegedi görög közösségnek. Nyelvet tanít, programokat szervez, könyveket ír, s ezek csak kiragadott pillanatai annak a hatalmas munkának, amelyet a hazai görögség neki köszönhet. Ám nemcsak ezért szeretek vele beszélgetni, hanem azért is, mert őszintén és kendőzetlenül mesél, sokszor kényes témákról is. Van mit tanulni tőle!

Mikor először beszélgettünk, rólad nem esett szó. Kérlek, meséld egy kicsit magadról!

1969-ben, Székesfehérváron születtem, ott is nőttem fel. 18 éves koromban Nagykanizsára vonultam be katonának, majd az ott töltött egy év után kerültem Szegedre, a napfény városába. Itt a József Attila Tudományegyetem történelem-orosz szakán kezdtem meg a tanulmányaimat, majd aztán az ELTE újjörög szakára is felvételt nyertem. Egy ideig párhuzamosan végeztem a két egyetemet, ingáztam Szeged és Budapest között, aztán történelem-újjörög-ógörög szakon végeztem Szegeden és Budapesten. Ezt követően különböző idegenforgalmi tanulmányokat folytattam, majd végül a görög nyelv és a görög kultúra vonalán kezdtem el dolgozni mint görög nyelvtanár, idegenvezető, fordító és tolmács.

Görög származásodnál fogva adott az újjörög szak, de hogyan jött a történelem és az orosz?

Az orosz egészen véletlenül, hiszen gimnáziumban általános tagozatra jelentkeztem, ahova nem vettek fel, de felajánlották, hogy járhatok orosz tagozatra, mert az általános iskolában oroszból jó eredményeim voltak. A gimnáziumban aztán megerősödött az orosztudásom, így a dolog adta magát. A történelmet pedig egyszerűen csak szerettem, mint ahogy a magyarországi görögöket általában, engem is vonzott a múlt kutatásának igénye, hiszen a mi szüleink aktív szereplői voltak a történelemnek. Az identitásom kialakításához fontosnak tartottam, hogy foglalkozzak a múlttal, és a görög nyelv esetében is valamiféle kötelességtudat vezérelt. Arról nem is beszélve, hogy Székesfehérváron nem volt jelentős görög közösség. Csodáltam a budapestieket és a beloiannisziakat, hogy olyan jól táncolnak, és folyékonyan beszélnek görögül. A mai napig úgy vélem, hogy az övük az igazán becsülendő nyelvtudás, és kevésbé az enyém, amely többnyire könyvekből származik.

Korábbi interjúnkban sokat meséltél a szegedi görög életről, már akkor kiderült, nagyon színes önkormányzat a tiétek. Melyek azok a kardinális programok, rendezvények, melyeket jelenleg (is) fontosnak tartotok?

A szegedi görög közösség viszonylag kicsi, és annyiban különbözik más hazai görög közösségektől, hogy itt nemcsak az egykori emigránsok leszármazottai élnek, hanem olyanok is, akik később, az egyetem vonzása miatt vagy munka kapcsán kerültek Szegedre. Van két szervezet, amely koordinálni igyekszik a szegedi görög kulturális tevékenységet: a Szegedi Görög Nemzetiségi Önkormányzat és a Csongrád Megyei Görögök Kulturális Egyesülete. Sokáig én voltam mindkét szervezet elnöke, de szerencsére ez mára megváltozott, hiszen 2014 februárjától a Kulturális Egyesület vezetését Ungi Ferenc, Ungi Ferencné Papadopulu Fotininek, az Egyesület alapítójának fia vállalta magára. Programjaink szervezésekor számolnunk kell az itt élő görög származású emberek igényeivel, és azokéval a szegediekével is, akik támogatnak, erősítenek minket, részt vesznek a programjainkon, a görög kultúra ápolását a magukénak érzik.

Mennyiben különbözik ezen két csoport igénye egymástól? Mondok egy példát: én Székesfehérváron nőttem fel, itt található a Romkert. Ezerszer elmentem a Romkert mellett,

Purosz Alexandrosz

dr. Miliosz Nikolett rovata

de miután a mindennapjaim része volt, hogy ott van, nem mentem be. Ami az ember számára adott, azt nem biztos, hogy annyira fontosnak tartja ápolni. Ezért a viszonylag kevés számú görög a görög táncházakat nem igazán látogatja, a filhellének viszont annál inkább. Ez természetes folyamat, tudni kell kezelni, tudomásul venni, hogy mi befogadunk, integrálunk másokat is, akik így kulturálisan görögbaráttá válnak. A görög nyelvórákkal kapcsolatos érdeklődés sem csupán a görög származásúak felől érkezik, sok filhellén jár hozzánk görög nyelvet tanulni, olyan emberek, akik valamilyen elkötelezettséget éreznek Görögországgal kapcsolatban. A görög származásúak ugyanakkor azt tartják nagyon fontosnak, hogy a gyermekeiket görög nyelvórákra járassák.

Szegeden szerdánként vannak a görög nyelvórák, éppen ezért az egyéb görög vonatkozású programokat is szerdai napon tartjuk, hogy a görög órák végeztével részt vehessenek rajtuk a gyerekek és a szülők is. A héten is tartunk egy előadást Nagy Sándor indiai hadjáratairól. Nagy érdeklődésre tartanak még számot a gasztronómiai programok. Ez egyfelől jó, másfelől rossz. Jó, mivel a gasztronómia mindenképpen részét képezi a nemzetiségi hagyományoknak, főként a görögnek, ugyanakkor árnyoldala, hogy a programjainkat is akkor látogatják jobban, ha ahhoz étkezés társul.

Táncházunk kéthetente szerdán van, de az lenne az igazán nagy öröm, ha abba is több görögöt tudnánk bevonni. Szegeden nagyon sok görögországi és ciprusi diák tanul, néha őket is meg tudjuk mozgatni, például van a nemzetiségi focitorna, ahol a görög csapat görög és ciprusi diákokból áll. Muszáj széles körben gondolkodnunk, mert egyáltalán nem biztos, hogy a nagybetűs görög kultúrával meg tudjuk mozgatni a görögöket. Ha belegondolunk, bármilyen magyar irodalmi témára sem ugrik rögtön valaki csak azért, mert magyar.

Említettet a görög nyelvoktatást, az órákat több mint 20 éves gyakorlattal a hátad mögött te tartod. Mik a tapasztalataid, mi szükséges ahhoz, hogy valaki sikereket érjen el?
Mindenképpen szorgalom és kitartás, hiszen csodák ebben a tekintetben nincsenek, a nyelvérzékből nem nagyon hiszek. Amikor én görögül kezdtem tanulni, csupán egy segédanyag állt rendelkezésünkre: Berkli Feriz Utazási zsebszótára, amit majdhogynem kívülről meg is tanultam. Ezt követően szereztem egy orosz-görög szótárt, amelynek a nyelvtani függelékét tanulmányoztam át, utána jött Mohay András szótára. Annak viszont, aki napjainkban szeretne görögül tanulni, már nagyon sok anyag áll rendelkezésére, sőt, viszonylag kis összegből el is lehet jutni Görögországba.

„mi befogadunk, integrálunk másokat is, akik így kulturálisan görögbaráttá válnak”

Négy gyermeked van, őket hogyan tanítod?

A feleségem nyelvtanár. Mivel fogékony a nyelvekre, görögül is szépen megtanult. A nagyobbik fiammal görögül kezdtem beszélni, közel egy évet töltöttünk Görögországban, ott kezdett el járni és beszélni. Az első szavai egyike az volt, hogy „πάλι”. Bizonyos kor felett viszont már erőltetettnek éreztem a görög nyelv állandó használatát. Nem működött az, hogy míg a feleségemmel magyarul beszélek, a gyerekekhez fordulva nyelvet váltsak. Másfelől be kell ismerni, hogy a görög már számomra is egy tanult nyelv, az érzelmeimet és az árnyaltabb gondolataimat nehézkesen tudom rajta kifejezni. Nagyon szeretem a görög irodalmat, mint görög szakos sokat olvastam, de mégis a magyar könyvek, filmek állnak hozzám közelebb. A magyar az a nyelv, amelyen természetesen tudok kommunikálni a gyerekeimmel. Egy görög tanártól az olvasó talán nem számít ilyen vallomásra, de ez az igazság. Azt szeretném, ha a gyerekeim sok nyelvet beszélhének, ha otthonosan mozognának a világban. Nagyon szeretem Görögországot és a görögöket, de az olyan felvetések, hogy ki az igazi görög, meg ki „göröggebb” a másikkal, kimondottan idegesítenek.

A Szegedi Görög Nemzetiségi Önkormányzat nevéhez kötődik a Szegedi görög füzetek sorozat. Hány része van, illetve miről szólnak ezek a kötetek?

A Szegedi Görög Füzetek sorozat első kötete 2011-ben jelent meg, ez a Párbeszédkönyv, amely 450 nyelvi jelenségre, azok magyarázatára, gyakoroltatására helyezi a hangsúlyt. A második kötet címe: Csongrád megyei görög családok a XVIII. és XIX. században, a harmadiké: Görög nemzettudat a 19. században. A negyedik kötet címe: A szegedi görögök, ez egy prospektus, a sorozat ötödik része pedig a Görög ígék használatban, amely a görög igerendszert mutatja be, ez nagyon nagy segítség a görögül tanulóknak. A sorozat hatodik része egy gasztronómiai naptár, ennek óriási sikere volt. A sorozat utoljára megjelent kötete a Fejezetek Görögország újkori történetéből (a szabad-

ságharctól napjainkig).

Igazán hálásak vagyunk, mivel nagyon sok görög szervezet rendelt ezekből a kiadványokból, ezzel a kiadási költségek egy jelentős része megtérült. Mi is szoktunk rendelni hazai görögök tollából megjelent műveket, hiszen fontos, hogy a hazai görög szervezetek mecénásai legyenek a görög kultúrának. A nyolcadik kötet helytörténeti munka lesz egy szegedi görögök által épített templomról, amelyet elvitt a szegedi árvíz, ennek a történetét próbáljuk rekonstruálni.

Balogh Ádám több kötet szerzőjeként is feltűnik.

Mit kell tudnunk róla?

Ádám néhány évvel alattam végezte el a történelem szakot, nagyon szorgalmas volt. Történész lett, aki a balkáni témákra szakosodott. Nálam kezdett görögül tanulni, azóta felsőfokú görög nyelvvizsgát is tett. Sokat jár Görögországba, jó a helyismerete, jó a nyelvismerete, az egyesületünk és a görög foci csapatunk oszlopos tagja. Vért nem veszünk senkitől, hogy megállapítsuk, görög-e vagy sem, ennek nincs jelentősége, ha bárki magát a görög közösséghez tartozónak vallja, számunkra ő már görög.

A sorozat mely részét övezi a legnagyobb érdeklődés?

A legnagyobb érdeklődés az első kiadványunkat, a Párbeszédkönyvet kíséri, és most aktuálisan a sorozat hetedik részét.

Hogyan lehet ezekhez a kötetekhez hozzájutni?

A naptár már sajnos elfogyott, de a többi kötetet terjesztőn, illetve az interneten keresztül, valamint az Egyesületünkől is meg lehet vásárolni. Elérhetőségünk: info@szegedigorogok.hu, ezen úton kedvezményt is tudunk biztosítani.

Gyönyörű, megújult honlapotok van. Mit találhat az, aki a www.szegedigorogok.hu oldalra látogat?

Fontosnak tartjuk, hogy a szegedi görög szervezetek átláthatóan működjenek, ezért mind az önkormányzatnak, mind az egyesületnek az összes határozata, alapszabálya megtalálható a honlapon. A tapasztalatok viszont azt mutatják, hogy a legtöbbben a nyelvi oldalakat nézik. Ezt követik a kiadványainkról szóló oldalak. Amit még nagyon szeretünk, az a hírválogatás. Hasonló, mint amilyen a Fővárosi Görög Önkormányzat honlapján is szerepel.

Mi mindennel foglalkozik még a Szegedi Görög Nemzetiségi Önkormányzat?

Támogatásokat adunk, mert úgy gondolom, hogy egy önkormányzatnak az a dolga, hogy az államtól kapott pénzt megfelelő helyre szétossza. Így mi támogatjuk a Szegedi Nemzetiségi Önkormányzatok Társulását, a Nemzetiségi Szövetséget, az Ellinismos folyóirat terjesztését, a Zsombón megrendezésre kerülő Balkáni Táncbort, a Csongrád Megyei Görögök Kulturális Egyesületét, valamint azoknak a görög iskolát látogató gyerekeknek, akik megfelelnek bizonyos kritériumoknak, vagyis hozzájárulnak a megfelelő átlagot, leadnak egy fogalmazást, ösztöndíjat folyósítunk.

Annyi mindent teszel a görög közösségért, mit csinálsz a szabadidődben?

Elkezdtem a görög társadalmi munkáim számát csökkenteni, mert kell, hogy jöjjön egy új generáció, ez a dolgok rendje. Van négy gyermekem, szeretnék velük több időt tölteni, nem később rádobbnem, hogy egyszer csak felnőttek mellettem. Nem is tudom igazából azt, hogy mi az a szabadidő. Arra vágyom, hogy a gyerekeimet egy stabil indulási pályára tudjam állítani, ennek a feltételeit igyekszem megteremteni.

Köszönöm, hogy beszélgettünk!

Én köszönöm az érdeklődést és a jó kérdéseket!